

Socialnämnden

Motion. Motverka barnfattigdom

Förslag till beslut

- Socialnämnden avslår motionen och överlämnar tjänsteskrivelsen som nämndens yttrande till regionstyrelsen.

Sammanfattning

Motionen avser hur barn och utbildningsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt socialnämnden kan kartlägga situationen och utreda hur de inom respektive nämnd samt gemensamt kan stärka och utveckla sitt arbete för att utjämna skillnader i barns ekonomiska uppväxtvillkor. Socialnämnden har kartlagt och utrett inom sitt ansvarsområde och fört en dialog med ovan nämnda nämnder. Socialförvaltningen bedömer att det finns ett förvaltningsövergripande samarbete som består av samverkansforum för barn och unga och de är en del av Region Gotlands samverkansstruktur. Vidare görs bedömning att det finns lagstyrd samverkan mellan förvaltningarna och att samverkan sker utifrån barns individuella behov av stöd och insatser.

Ärendebeskrivning

Saga Carlgren m.fl, Vänsterpartiet (V), har lagt fram en motion om att socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ska kartlägga och utreda hur respektive nämnd, enskilt och gemensamt, kan stärka och utveckla sitt arbete för att utjämna skillnader i barns ekonomiska uppväxtvillkor.

Av Rädda barnens årsrapport 2021 om barnfattigdom i Sverige framgår att 893 barn på Gotland i åldern 0-17 år (8,2 %) lever i ekonomisk utsatthet. Det finns ingen allmänt vedertagen definition av barnfattigdom och ekonomisk utsatthet. Rädda barnens rapport bygger på ett sammansatt mått, som dels handlar om barn i familjer med låg inkomststandard och dels om barn i familjer som beviljats försörjningsstöd. Definitionen kan klassificeras som ett så kallat absolut fattigdomsmått, vilket innebär att inkomster under en viss miniminivå räknas som fattigdom.

Rädda barnens definition av barnfattigdom avser därmed andel barn i familjer med låg inkomststandard och/eller försörjningsstöd. Det vill säga barn som lever i familjer med antingen enbart låg inkomststandard, med enbart försörjningsstöd eller i familjer med både låg inkomststandard och försörjningsstöd. Underlaget för uträkningarna utgörs av offentlig statistik över de två delmåtten från Statistiska Centralbyrån (SCB)¹. Mot bakgrund av ovan beskriven definition av barnfattigdom så besvaras motionen med underlag från de som har låg inkomststandard och försörjningsstöd eller enbart försörjningsstöd.

Socialnämndens arbete för att utjämna skillnader

Stöd- och försörjning arbetar aktivt för att uppmärksamma barns ekonomiska utsatthet. I samband med nybesök så utreds barnens situation avseende bland annat fritidsaktiviteter, skolgång och hälsotillstånd. De har infört en möjlighet att ansöka om 500 kronor per barn och termin för fritidsaktiviteter. Enheten arbetar aktivt med att motverka och minska ekonomisk utsatthet genom att till exempel uppmuntra till, och bevilja bistånd till begagnade cyklar till alla barn i familjen som har behov.

Funktionshinderenheten arbetar inte direkt med dessa frågor men arbetar indirekt med frågan genom att samverka med stöd- och försörjningsenheten. Om de identifierar behov så hänvisar de sina brukare/vårdnadshavare till rätt enhet och kan även vara behjälplig i kontakten. Insatser som är beviljade enligt socialtjänstlagen (SoL) är avgiftsbelagda men om de får kännedom om att det inte finns betalningsförmåga så beslutar Funktionshinderenheten om reducering alternativt avgiftsbefrielse.

Barn- och familj(BoF) lyfter barns ekonomiska utsatthet i utredningsarbetet. De arbetar med en utredningsmetod, Barns behov i centrum (BBIC), där man utreder bostad, arbete och ekonomi. BoF arbetar inte aktivt för att utjämna skillnader på generell nivå men när behovet uppmärksammas i enskilda ärenden så rekommenderar de, och kan även vara behjälpliga, med att etablera kontakt med Stöd- och försörjning.

Fonder/stiftelser

Socialförvaltningen handlägger Gotlands kommuns sociala samstiftelse. Stiftelsen har till ändamål att årligen dela ut bidrag till behövande som är folkbokförda på Gotland. Vid handläggningen av ansökningar från sökande med hemmavarande barn (heltid eller deltid) beviljas ett högre belopp med 300 kronor extra per barn (2022). Beloppet varierar beroende på hur mycket pengar som stiftelsen har att dela ut samt antal sökande.

Samverkan

För att möjliggöra samverkan och förvaltningsövergripande samarbete finns samverkansforum barn och unga som är en del av Region Gotlands samverkansstruktur. På strategisk nivå styrs arbetet från samverkansledningen som består av förvaltningschefer från utbildnings- och arbetslivsförvaltningen, socialförvaltningen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen, kvalitetsdirektör, enhetschef för social välfärd samt samverkansledare barn och unga. Samverkansforum barn och unga är en operativa del i samverkansstrukturen och består av chefer närmare verksamheterna. Till Samverkansforum bildas arbetsgrupper utifrån aktuella uppdrag. Syftet med samverkansstrukturen är att skapa förutsättningar för en samordnad och effektiv kunskapsstyrning genom att bl.a. prioritera gemensamma utvecklingsområden, samordna processer och lösa komplexa, gränsöverskridande uppgifter med individens bästa för ögonen. Inom ramen för

¹ Barnfattigdom i Sverige- årsrapport 2021, Rädda barnen

samverkansforum barn och unga har bl.a. Första linjen, Socialtjänst och skola i samverkan för barn 6-16 år och deras familjer (Fossam) skapats.

Fossam är ett samverkansteam med fasta representanter från grundskolan, elevhälsan, hälso- och sjukvårdens Första linjen och socialtjänstens mottagning och familjestöd. Gruppen syftar till att ta upp frågor kring barn och unga 6–16 år och deras familjer för och tidiga samordnade insatser och behov av stöd eller behandling. Istället för att barn, unga och deras familjer skickas runt till olika instanser kan Fossam planera och erbjuda gemensamt stöd redan från början. Samverkan med barn och utbildningsnämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden sker dels utifrån den lagstadgade skyldigheten att anmäla om det finns misstanke om att barn får illa, och dels genom Fossam. Övriga samverkan sker utifrån specifika behov hos enskilda.

Bedömning

Socialförvaltningen bedömer att det finns ett förvaltningsövergripande samarbete som består av samverkansforum för barn och unga och de är en del av Region Gotlands samverkansstruktur. Vidare görs bedömning att det finns lagstyrd samverkan mellan förvaltningarna och att samverkan sker utifrån barns individuella behov av stöd och insatser.

Beslutsunderlag

SOF Tjänsteskrivelse Motion motverka barnfattigdom
Motion Motverka barnfattigdom och öka jämlikheten, Saga Carlgren m.fl,
Vänsterpartiet Gotland.

Socialförvaltningen

Marica Gardell
Socialdirektör

Skickas till

Registrator regionstyrelsen, ärendenummer: RS
Öystein Berge, Kvalitetschef Socialförvaltningen